

Sikojen tonkimismateriaali

1.1.2003 voimaan tulleessa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (14/EEO/2002) sikojen pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista säädetään, että sikojen saatavilla on oltava jatkuvasti riittävä määrä sellaista materiaalia, joka ei vaaranna eläinten terveyttä, ja jonka avulla siat voivat toteuttaa lajinomaisia käyttäytymistarpeitaan, kuten tonkimista ja tutkimista. Tällaista materiaalia on mm. olki, heinä, puu, sahajauho, turve tai vastaavien materiaalien sekoitus. Emakoiden ja ensikoiden osalta 1.1.2003 toiminnassa olleilla sikaloilla on vaadittavan tonkimismateriaalin suhteen siirtymäaikaa vuoden 2012 loppuun asti. Säännöksiä sovelletaan kuitenkin ennen tätä peruskorjattuun sikalaan tai sen osastoon ja rakennettavaan uuteen sikojen pitopaikkaan.

Eviralle tulleiden tietojen mukaan joissakin täysritiläkarsinoissa on lietelantasysteemien ahtauden takia ollut vaikeuksia käyttää virikemateriaalina esimerkiksi olkea, koska se on johtanut lannanpoistoputkien tukkeutumiseen. Varsinkin vanhemmissa sikaloissa lietelantaputket ovat usein olleet liian ahtaita. Ongelmia ei Eviran tietojen mukaan ole ollut, jos putkien läpimitta on tarpeeksi suuri ja varsinkin, jos käytössä on ollut lannan sekoittaja.

Evira on tulkinnut lainsäädännön määrittelemää ”riittävää määrää tonkimismateriaalia” seuraavasti. Eviran näkemyksen mukaan esimerkiksi heinähäkki, jossa on jatkuvasti heinää tai olkea tms. sopii sioille hyvin tonkimismateriaaliksi. Kutterinpurua, turvetta, olkea tms. käytettäessä tulee materiaalia olla niin paljon, että siat voivat muodostaa siitä pieniä kasoja. Mikäli edellä mainittu ei ole mahdollista, esimerkiksi lannanpoistojärjestelmän tukkeutumisen vuoksi, tulee sioilla olla käytössään jatkuvasti muunlaista tutkittavaa/pureskeltavaa materiaalia, kuten esimerkiksi puupalikoita, palloja ja naruja. Näitä tulisi myös vaihdella mahdollisimman usein. Tämän lisäksi sioille tulee tarjota vähintään kaksi kertaa päivässä olkea, heinää, sanomalehtiä, tms. muokattavaa materiaalia, mikä tyydyttää sian pureskelu-, imeskely- ja tonkimistarvetta.

Sikojen tonkimismateriaalin riittävää saantia valvotaan eläinsuojelutarkastusten yhteydessä. Virikemateriaalin riittävyys on myös yksi ns. täydentävien ehtojen valvonnassa tarkastettavista asioista.